

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเจรจาเรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เป็นประเด็นสำคัญที่เกิดจากการเจรจา ภายใต้กรอบการเจรจาการค้าระหว่างประเทศในกรอบขององค์การการค้าโลก หรือ WTO (World Trade Organization) มีขึ้นครั้งแรก ในการเจรจาความตกลงว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า หรือ แกดต์ รอบ โตเกียว พ.ศ. 2516-2524 และต่อเนื่องมาจนถึง การเจรจารอบอุรุกวัย พ.ศ. 2529-2536

ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ อยู่ในกรอบของการเจรจาความตกลงทางการค้าแบบหลายฝ่าย (Plurilateral Agreement) ซึ่งหมายถึง รัฐสมาชิกสามารถที่จะเลือกเข้าร่วมในการเจรจาหรือไม่ก็ได้

การเจรจาทางการค้ารอบอุรุกวัย ในครั้งนั้นผลจากการเจรจา คือ มีการจัดทำความตกลงร่วมกันว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Government Procurement Agreement--GPA) ประเทศต่าง ๆ สามารถที่จะเลือกเข้าเป็นภาคีในความตกลงฉบับนี้ตามความสมัครใจ และมีผลผูกพันเฉพาะประเทศที่ลงนามเป็นภาคีสมาชิกเท่านั้น

วัตถุประสงค์ของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คือ การเพิ่มการเปิดเสรีทางการค้าในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐให้มากขึ้น โดยการขจัดการเลือกปฏิบัติระหว่างสินค้าและบริการของต่างชาติกับสินค้าและบริการภายในประเทศ (Non-discrimination Basis) ความตกลง GPA จึงกำหนดกรอบว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของประเทศสมาชิกที่จะต้องปรับเปลี่ยนกฎหมาย ระเบียบ กระบวนการ และแนวทางปฏิบัติภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของตนให้เปิดตลาดมากขึ้น โดยไม่เลือกปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อที่จะสนับสนุนให้ประเทศภาคี

สมาชิก แข่งขันกันอย่างเสรีและเป็นธรรมระหว่างกัน ในตลาดของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ มุ่งปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม เสมอภาค เปิดเผยและโปร่งใส

หลักการสำคัญในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ได้แก่ หลักการไม่เลือกปฏิบัติ กฎแหล่งกำเนิด วิธีดำเนินการประมูล หลักความโปร่งใส การดำเนินการคัดค้านและการระงับข้อพิพาท

ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ภายใต้องค์การการค้าโลก หรือ WTO มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2539¹ แต่ตราบจนปัจจุบัน ประเทศไทย ยังมิได้เข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลงฉบับดังกล่าว อาจเนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

ในปัจจุบันประเทศที่เข้าร่วมลงนามเป็นภาคีสมาชิก มีจำนวนทั้งสิ้น 37² ประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน ประเทศอินเดีย ประเทศสิงคโปร์ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ประเทศไทย อาจต้องใช้ข้อตกลงทางการค้าทวิภาคี (FTA) เป็นจุดเริ่มต้นของการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ตัวอย่างเช่น ในการทำความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย หรือกรณีประเทศไทย ทำความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทย-นิวซีแลนด์ หรือกรณีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น หรือกรณีความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก หรือ APEC ที่มีการพัฒนาทางด้านความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ แทบทั้งสิ้น

การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ภายใต้องค์การการค้าโลกนี้ ครอบคลุมถึงการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการและการก่อสร้างของภาครัฐทุกระดับ รวมถึงรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานทางด้านสาธารณูปโภคที่รัฐมีส่วนเป็นเจ้าของอยู่ด้วย

¹วิวรรธน เก่งถนอมศักดิ์, การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้ WTO [Online], available

URL: <http://www.thailandwto.org/Doc/Res/ResRule/Government>

ProcurementNewsletter.doc, 2553 (กรกฎาคม 19).

²เรื่องเดียวกัน.

สำหรับกรณีของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา กำลังมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการพึ่งพางบประมาณภาครัฐ รัฐต้องใช้งบประมาณในการซื้อวัตถุดิบสำหรับการผลิตสินค้าสาธารณะ โดยเฉพาะในด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการและการก่อสร้างของภาครัฐ สาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณสุข การบริการด้านความปลอดภัย การคมนาคมขนส่ง พลังงาน การบริการการศึกษา การสื่อสาร โทรคมนาคม ซึ่งล้วนจำเป็นที่จะต้องจัดซื้อจัดจ้างโดยภาครัฐแทบทั้งสิ้น

การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้นการใช้จ่ายเงินที่มีอย่างจำกัดเพื่อจัดซื้อวัตถุดิบที่จำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่รัฐต้องพึงกระทำ โดยหากคิดเป็นสัดส่วนในประเทศพัฒนาแล้ว การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10-15 ของ GDP³ และประมาณร้อยละ 20 ของประเทศกำลังพัฒนา สำหรับประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการต่างคิดเป็นมูลค่าถึงร้อยละ 2-5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง (Real GDP)

นอกจากนี้รัฐบาลยังมีโครงการลงทุนขนาดใหญ่ (Mega Project) ซึ่งมีทั้งโครงการต่อเนื่องและโครงการใหม่เป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น การขยายระบบส่งไฟฟ้า ระบบรถไฟฟ้ามหานคร โครงการขนาดใหญ่ที่กล่าวมานี้ ส่งผลให้ตลาดการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐยังอาจเกี่ยวข้องกับนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงที่เกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอย การสร้างงาน การส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก การส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จึงเป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างยิ่ง

³วิวรรธน เก่งถนอมศักดิ์, เรื่องเดียวกัน.

การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และมักพบกับปัญหาเกี่ยวกับการขาดความโปร่งใสมาตลอดซึ่งทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ในกรณีการรับเหมาโครงการก่อสร้างของภาครัฐขนาดใหญ่ มักพบกับปัญหาความไม่โปร่งใสในขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหญ่มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองระดับชาติ ผู้ประกอบการขนาดกลางมีความสัมพันธ์กับนักการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดเป็นปัญหาอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐแทบทั้งสิ้น เช่น กรณีหน่วยงานภาครัฐมีการจ้างงานโยธารายใหญ่โครงการหนึ่ง มักจะมีการกำหนดให้ผู้รับเหมาต้องผ่านการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้าง ตามมาตรา 30 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ทำให้ผู้รับเหมาที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นของหน่วยงานรัฐแห่งหนึ่งไม่สามารถเข้าแข่งขันในการเสนอราคาให้แก่หน่วยงานรัฐอื่นได้ หรือที่เรียกกันว่า “ห้ามข้ามห้วย”

อีกกรณีหนึ่ง คือ ในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมี “เจ้าของ” ล่วงหน้ามีการสมรู้ร่วมคิดกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้รับเหมา อาจอยู่ในรูปแบบดังนี้ คือ มีการกำหนดเงื่อนไขของโครงการในลักษณะที่มีการปิดกั้นผู้รับเหมารายอื่น หรือที่เรียกกันว่า “การล็อกสเปก” ซึ่งพบได้บ่อยในรูปแบบนี้ เช่น การกำหนดมาตรฐานและข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับขนาดและรูปร่าง

แม้กฎหมายที่มีอยู่และใช้บังคับในการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศไทยนั้น คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 เมื่อมีการใช้บังคับแล้ว เกิดไม่มีความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กฎหมายที่มีอยู่ไม่สามารถที่จะใช้บังคับได้จริง ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันภาครัฐมีการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้น

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก และหากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีความโปร่งใส ก็จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณของภาครัฐอย่างแท้จริง แต่หากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐขาดความโปร่งใส โดยอาจมีบุคคลใช้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นเครื่องมือในการกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะสามารถที่จะแสวงหาผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อย่างมหาศาล เช่น โครงการลงทุนของภาครัฐขนาดใหญ่ (Mega Project) หากขาดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐต่อโครงการดังกล่าว รัฐก็จะได้รับประโยชน์

จากโครงการดังกล่าวไม่คุ้มค่างบเงินลงทุนที่ได้ใช้จ่ายไป และเป็นการสูญเสียเงินงบประมาณของภาครัฐโดยเปล่าประโยชน์ โดยเงินงบประมาณของภาครัฐนี้ก็นำมาจากเงินภาษีของประชาชน ควรที่จะนำเงินงบประมาณในส่วนนี้ มาใช้ในการพัฒนาประเทศชาติตามความหมายอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น นักการเมืองที่มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย ใช้อำนาจและหน้าที่ที่ตนมีอยู่แสวงหาผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การสร้างสนามบินที่ใช้เงินงบประมาณมหาศาล มีการแสวงหาผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้างในงบประมาณมหาศาลเหล่านี้ ทำให้รัฐได้รับประโยชน์ไม่คุ้มค่างบเงินที่ลงทุนไป เพราะเกิดการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้อำนาจที่มีอยู่แสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบด้วยกฎหมาย

จากการตรวจสอบผลการจัดอันดับการคอร์รัปชันของโลก โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชัน เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536⁴ ในประเทศเยอรมนี มีสำนักงานเลขานุการอยู่ที่กรุงเบอร์ลิน และมีภารกิจที่สำคัญ คือ ต้องการที่จะทำให้การทุจริตคอร์รัปชันหมดไปจากสังคมโลก โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) หรือที่ใช้อักษรย่อว่า TI นั้น เป็นองค์การภาคประชาคมระดับโลก และมีเครือข่ายกว่า 120 ประเทศทั่วโลก ซึ่งในแต่ละปีนั้น จะมีการจัดทำผลการจัดอันดับคอร์รัปชันโลกประจำปีต่าง ๆ พบว่า ในปี พ.ศ. 2548 ประเทศไทยได้คะแนน 3.8 จากคะแนนเต็ม 10 อยู่อันดับที่ 59 จากทั้งหมด 159 ประเทศทั่วโลก⁵ และประเทศไอซ์แลนด์เป็นประเทศที่มีความโปร่งใสมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ของโลกในปีนั้น ต่อมาปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยได้คะแนน 3.6 อยู่อันดับที่ 63 จากทั้งหมด 163 ประเทศทั่วโลก และปีล่าสุด พ.ศ. 2550 ประเทศไทยได้คะแนน 3.3 อยู่อันดับที่ 84 จากทั้งหมด 179 ประเทศทั่วโลก ประเทศเดนมาร์กเป็นประเทศที่มีความโปร่งใสมาก

⁴องค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย, **ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน**

[Online], available URL: http://www.transparency-thailand.org/thai/index.php?option=com_content&task=view&id=172&Itemid=1, 2553 (กรกฎาคม 19).

⁵เรื่องเดียวกัน.

ที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ของโลกในปีนั้นมีคะแนน 9.4 ซึ่งจะเห็นได้ว่า คะแนนความโปร่งใสในการที่จะทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยนั้น ลดลงทุกปี แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีการกระทำที่เป็นการทุจริตคอร์รัปชัน และขาดความโปร่งใสมาโดยตลอด

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการลงนามเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 แต่ยังไม่ให้การสัตยาบันต่ออนุสัญญานับดังกล่าว เนื่องจากประเทศไทยยังคงต้องมีการปรับเปลี่ยนกฎหมายภายในหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา กรณีอายุความในคดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ซึ่งเป็นความผิดที่สร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประเทศชาติ จากเดิมประมวลกฎหมายอาญามีอายุความดำเนินคดี 20 ปี จะดำเนินการแก้ไขให้เป็น 30 ปี หรือกรณีพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือในการติดตามนักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่คอร์รัปชันหลบหนีคดีไปอยู่ต่างประเทศ หรือกรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ซึ่งจุดประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการติดตามทรัพย์สินของนักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีการกระทำทุจริต ซึ่งมีการยกย่าย้ายโอนเงินไปซื้อทรัพย์สินในประเทศต่าง ๆ เช่น บ้าน รถยนต์ เป็นต้น

ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ก็ต้องศึกษาถึงหลักการและวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับดังกล่าวว่าเป็นประการใด สำหรับกรณีหลักความโปร่งใสภายใต้ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ จะครอบคลุมถึงกฎ ระเบียบ แนวทางและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีการกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และตรวจสอบความถูกต้องได้ หลักความโปร่งใสในความตกลง GPA นั้น มีการเน้นถึงความโปร่งใสในการประกาศโฆษณา ความโปร่งใสในการประกาศเชิญชวน การแจ้งผลการคัดเลือก การประกาศโฆษณา กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีจะสามารถกระทำตามหลักการและวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ ซึ่งอาจทำให้เกิด

ความโปร่งใสภายใต้ความตกลงฉบับนี้ และอาจทำให้การทุจริตคอร์รัปชันหมดไปจากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในประเทศไทย จึงเห็นควรที่จะได้ศึกษาหลักความโปร่งใสภายใต้ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาถึงความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
- 2.2 เพื่อศึกษาถึงหลักความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ภายใต้องค์การการค้าโลก กับความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535
- 2.3 เพื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของหลักความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลก กับ ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศไทย
- 2.4 เพื่อหาแนวทางที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐของประเทศไทย

3. สมมติฐานของการศึกษา

การทุจริตคอร์รัปชันเป็นอุปสรรคและปัญหาในการบริหารและพัฒนาประเทศไทยมาตลอด เนื่องจากนักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถที่จะใช้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นเครื่องมือในการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในประเทศไทยนั้น ใช้กฎหมายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 มีการบัญญัติหลักการความโปร่งใสไว้ แต่กลับไม่สามารถที่จะใช้บังคับ เพื่อที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้จริง จึงเกิดการกระทำทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ดังนั้น ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลก (Government Procurement Agreement) มีการบัญญัติเรื่องความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง จึงเห็นควรที่จะดำเนินการศึกษาถึงหลักความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การการค้าโลก เพื่อนำมาวิเคราะห์และปรับใช้กับการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศ

ไทย ตามกฎหมายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 อาจทำให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศไทยได้ และทำให้การคอร์รัปชันหมดไปจากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในประเทศไทยในอนาคต

4. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาถึงความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization) กรณีหลักความโปร่งใส และ ศึกษาถึงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 เฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

5. วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีการศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะศึกษาค้นคว้าเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าจากตำรา บทความ ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รวมถึงข้อมูลจาก Website ต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาข้อสรุป และเสนอแนะวิธีแก้ไขอย่างเป็นระบบ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ทำให้ทราบถึงความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
- 6.2 ทำให้ทราบถึงหลักความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ภายใต้องค์การการค้าโลก และความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535
- 6.3 ทำให้ทราบถึงหลักความสัมพันธ์ของความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลกกับความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศไทย

6.4 ทำให้ทราบถึงแนวทางที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโดย
รัฐของประเทศไทย

6.5 สามารถวิเคราะห์หลักความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศไทยตาม
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการ
จัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐขององค์การการค้าโลก